

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

AMSP ČR

V Praze dne 4. října 2018

Čj.: GŘ/180/2018

Název materiálu:	„Návrh zákona o lobbování“ Čj. 26176/2018-OHR
Připomínkové místo:	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR)
Telefon :	+420 236 080 454
e-mail:	amsp@amsp.cz

A. ZÁSADNÍ KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

V Předkládací zprávě k návrhu zákona o lobbingu vypustit slova “a eliminaci s tím spojených protiprávních jevů”

Protiprávní jevy jsou spojené s korupcí, nikoli s lobbingem, uvedená věta je zavádějící a navozuje dojem, že lobbing jakkoli souvisí s protiprávním jednáním.

Tato připomínka je zásadní.

V § 1 odst. 1 se vypouští slovo “a” před slovem “dokumentů” a za slovem “dokument” se vypouští čárka a doplňuje se: “veřejných zakázek dle zákona č. 134/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů, včetně těch v rámci jednacího řízení bez uveřejnění (dále jen “veřejné zakázky”).”

Naprostá většina veřejně známých případů tzv. problematického lobbingu neměla souvislost s přípravou a schvalováním návrhů legislativních předpisů a již vůbec ne s přípravou strategických dokumentů, ale s problematikou přípravy veřejných zakázek. Tato oblast však v návrhu zcela absentuje, přestože jejich ovlivňování bývá obvykle s pojmem lobbování ve veřejné diskusi nejčastěji spojováno.

Tato připomínka je zásadní.

V § 2 odst. 1 se vypouští slovo “soustavná”, v odst. 2 se vkládá nové písmeno h), které zní: “jednorázový kontakt uskutečněný fyzickou osobou vůči poslanci Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nebo senátorovi Senátu Parlamentu České republiky v její vlastní prospěch.”

V praxi bude velmi obtížné vysledovat a dokázat soustavnost v jednání neregistrovaných lobbistů. Aby nedošlo ke kolizi se základními právy garantovanými Ústavou a Listinou základních práv a svobod, navrhuje se, aby byly explicitně vyňaty akty výkonu tohoto práva jen vůči voleným představitelům.

Tato připomínka je zásadní.

V § 2 odst. 2 písm. f) se za slovo “a” doplňuje čárka a slova “jsou-li podrobné zápisy z těchto jednání a jména účastníků zpřístupněny veřejnosti.”

Zákon ani žádný jiný právní předpis jednoznačně nedefinuje “poradní orgán vlády” ani pravidla jejich fungování, včetně aspektů transparentnosti. Navrhujeme proto podmínit vyjmutí poradních orgánů z regulace tím, že zápisy z jejich jednání, včetně jmen účastníků, budou dostupné veřejnosti.

Tato připomínka je zásadní.

V § 3 písm. a) se vypouštějí slova “podnikající” a “za odměnu”.

Zaměstnanec právnické osoby, který lobbuje de facto ve prospěch této osoby nemusí vždy jednat jejím jménem (např. ředitel vnějších vztahů obvykle není jednatelem), přesto může mít z jeho jednání právnická osoba prospěch. Bude-li tak činit jako tzv. lobbující zaměstnanec (dle § 8, odst. 2) a nedojde-li současně k registraci právnické osoby jakožto lobbisty, bude velmi obtížné činnost prokazovat právnické osobě pochybení. Odstraněním slova “podnikající” se tak otevře možnost snadné registrace tzv. in-house lobbistů (lobbujících zaměstnanců), jakožto fyzických osob lobbujících ve prospěch svého zaměstnavatele, jehož budou muset při registraci (§8, odst. 2 písm. a) rovněž uvést.

Z hlediska cíle zákona je proto irelevantní, je-li právnická či fyzická osoba za svou činnost honorována. I nepodnikající fyzická osoba může být lobbistou, může se domáhat prospěchu, který nemusí být spojen s jejím podnikáním, ale například s vlastnictvím nemovitosti nebo movitého majetku, podílu v obchodní společnosti či může vyplývat z jejího členství v orgánech společnosti, zaměstnaneckého poměru apod.

Tato připomínka je zásadní.

V § 8 odst. 2, se písm. b) vypouští.

Z návrhu není zřejmé, z jakého důvodu by se citlivé osobní údaje, jakými jsou datum narození a adresa místa pobytu, měly v případě tzv. lobbujících zaměstnanců zapisovat do registru. Jedná se o extenzivní požadavek, který neslouží k naplnění cíle návrhu a představuje zásah do

soukromí zaměstnanců. Na věci nic nemění ani to, že důvodová zpráva uvádí, že tyto údaje budou neveřejné, samotný text zákona to však nestanovuje.

Tato připomínka je zásadní.

V § 13 odst. 1 se “uplynulé kalendářní čtvrtletí” nahrazuje “uplynulý kalendářní rok”

V § 13 odst. 4, písm. a) se “čtvrtletí” nahrazuje “roku”

V § 15 odst. 1 se “uplynulé kalendářní čtvrtletí” nahrazuje “uplynulý kalendářní rok”

V § 15 odst. 4, písm. a) se “čtvrtletí” nahrazuje “roku”

Vzhledem k délce legislativního procesu i vysoké administrativní náročnosti pro lobbisty a lobbované je čtvrtletní periodičita podávání zpráv velmi zatěžující a excesivní vůči záměru zákona. Roční zpráva o činnosti je podmínkou zápisu např. v registru transparentnosti Evropské unie a není důvod, aby Česká republika kladla přísnější požadavky. Vysoká administrativní náročnost může opět odradit od registrace některé subjekty a zvýší se tak možnost obcházení zákona.

Tato připomínka je zásadní.

V § 13 odst. 4 se nahrazuje číslovka “15” číslovkou “30”

Povinnosti ukládané lobbistům a lobbovaným by měly být vyrovnané. V § 15 je stanovena povinnost pro lobbované uložit zprávu do registru do 30 dnů, stejnou lhůtu by měl mít také lobbista. Důvodová zpráva argumentuje v případě lobbisty tím, že delší lhůtu na zpracování vyžaduje administrativní aparát orgánu nebo složky státu. Také na straně lobbistů se často jedná o složité někdy i nadnárodní struktury, které pro zpracování podobné zprávy vyžadují delší čas, než jsou dva týdny.

Tato připomínka je zásadní.

A. DOPORUČUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY

V § 4 odst. 1 se doplňuje nové písmeno l), které zní: “osoba poskytující poradenské nebo konzultační služby náměstkovi člena vlády, náměstkovi pro řízení sekce v ministerstvu nebo v Úřadu vlády České republiky”. Ostatní písmena se přečísloují.

Má-li zákon zahrnout všechny, kteří mají na proces normotvorby vliv, je nutné mezi lobbované zahrnout poradce nejen ministrů, poslanců a senátorů, ale také politických i odborných náměstků ministra, aby nevznikal prostor pro obcházení zákona.

V § 6 se nahrazuje číslovka “10” číslovkou “15”.

Povinnosti ukládané lobbistům a lobbovaným by měly být vyrovnané. V §7 je stanovena povinnost pro lobbované být zapsán do registru do 15 dnů, stejnou lhůtu by měl mít také lobbista.

Tato připomínka je doporučující.

V § 14 odst. 1 se za slovo “činnost” doplňuje slovo “osobně”

Z kontextu i důvodové zprávy k tomuto paragrafu je patrné, že ustanovení má znít: “Lobbista smí vykonávat lobbistickou činnost osobně nebo...” Bez tohoto doplnění nedává ustanovení smysl.

Tato připomínka je doporučující.

V § 16 odst. 2 doporučujeme doplnit konkrétní mechanismus identifikace neregistrovaných lobbistů.

V návrhu není řešena úprava mechanismu, kterým bude dohledový orgán kontrolovat a vymáhat dodržování pravidel registrace. Není zřejmé, jakým způsobem bude dohledový orgán zajišťovat, aby údaje v registru věrně zrcadlily okruh aktivních lobbistů.

Tato připomínka je doporučující.

V Důvodové zprávě k Zákonu o lobbování, část. 4 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky doplnit odkaz na zákon č. 234/2014 Sb. o státní službě.

Významnými adresáty lobbingu jsou zaměstnanci ve státní službě, jejichž povinnosti upravuje především § 77 zákona č. 234/2014 Sb., např. “zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance”.

Tato připomínka je doporučující.

PŘIPOMÍNKY K NÁVRHU ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V SOUVISLOSTI S PŘIJETÍM ZÁKONA O LOBBOVÁNÍ.

ZÁSADNÍ KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

V Části první Změna zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny se doplňuje bod 8, který zní:

“V § 39 se na konci odstavce 5 doplňuje věta: “Lobbista zapsaný do registru transparentnosti dle zákona o lobbování má právo na udělení slova nejméně jednou ke každému bodu jednání i bez souhlasu výboru, požádal-li o to písemně nejpozději v okamžiku zahájení schůze výboru.”

“V § 43 se na konci odstavce 1 doplňuje věta: “Součástí zápisu jsou stanoviska podaná lobbisty zapsanými do registru transparentnosti, předloží-li je výboru nejpozději v den jednání výboru. Každý lobbista má právo připojit jedno stanovisko ke každému bodu jednání.”

“V § 117 se doplňuje nový odst. 5, který zní: “Lobbisté zapsaní v registru transparentnosti dle zákona o lobbování mají právo na vstup prostor Poslanecké sněmovny ve stejném rozsahu jako novináři - držitelé stálé akreditace. Podrobnosti stanoví vnitřní předpis vydaný Kanceláří sněmovny.”

“Doporučuje se změnit Legislativní pravidla vlády usnesením vlády následovně:

V čl. 5, odst. 1 se doplňuje nové písmeno i., které zní: “Lobbisté zapsaní v registru transparentnosti dle zákona o lobbování, požádají-li písemně orgán, který věcný záměr vypracoval o to, aby byli o věcných záměrech informováni.”

V návrhu se zrcadlí trvalý nedostatek všech doposud předložených návrhů na regulaci lobbingu v prostředí České republiky, které ukládají lobbistům povinnosti, nicméně jim nepřiznávají prakticky žádná práva. Vzhledem k tomu, že zákon zavádí významné skupině osob, která přichází do kontaktu se zákonodárci, omezení jejich doposud volného podnikání, doporučuje se proto zvážit rozšíření práv pro registrované lobbisty tak, aby byli motivováni k registraci. Tato opatření zcela jistě zvýší počet subjektů, které se budou jakožto lobbisté registrovat, kromě toho přinesou i další přínos v tom, že bude zcela jasné, jací lidé a za jakým účelem se pohybují v prostorách Parlamentu.

Tato připomínka je zásadní.

V Části první Změna zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny se doplňuje bod 9, který zní:

“V § 44, odst. 4 se slovo “neveřejné” mění na “veřejné”.

Není žádný důvod, aby bylo jednání podvýborů Poslanecké sněmovny, na rozdíl od jednání jejích výborů neveřejné. Podvýbory jsou významným prvkem netransparentnosti v rámci legislativního procesu. Stejně jako u jednání výborů by měla platit zásada, že jednání může být veřejnosti uzavřeno rozhodnutím podvýboru, nikoli jen z principu.

Tato připomínka je zásadní.

Kontaktní osobou pro vypořádání připomínek je JUDr. Věroslav Sobotka, tel.: 734 302 000, e-mail: sobotka@amsp.cz, amsp@amsp.cz